

<http://aficccat.org/spip.php?article10855>

Sector Social, retallades o eficiència: Conversa entre la DGAIA i CGT

- Serveis Socials i Sindicals - Sector Social CGT Catalunya -

Date de mise en ligne : divendres 16 de gener de 2015

Copyright © CGTCatalunya.cat - Tous droits réservés

Reunió entre representats del Sector Social de CGT i la direcció de la DGAIA (18/11/2014)

El 14 de gener de 2014 la Direcció General d'Atenció a la Infància (DGAIA) i la Federació Patronal que agrupa a una part de les entitats que gestionen els centres on viuen els infants tutelats (FEDAIA) van signar un pacte amb l'objectiu de millorar "l'eficiència en la gestió i concertació de places residencials per a infants i adolescents en situació de desemparament o guarda protectora." Des d'un principi ens va cridar l'atenció que, més enllà de les declaracions d'intencions, les mesures s'enfocaran a una reducció de la despesa, no a un millor ús d'aquesta despesa.

Segons el diccionari, "eficiència" és "el coeficient entre el treball efectuat per una màquina i el treball necessari per fer-la funcionar". Aplicat a l'àmbit residencial això hauria de traduir-se en una optimització de l'ús dels recursos existents amb l'objectiu d'aconseguir una millor i major protecció d'aquests menors tutelats, no en una reducció d'aquests recursos.

Durant el primer semestre del 2014 les informacions que ens anaven arribant (tant de professionals com d'entitats) parlaven de retallades en els pressupostos i en les plantilles, en conseqüència vam decidir sol·licitar una reunió amb la direcció de la DGAIA per contrastar aquestes informacions. El passat 18 de novembre representants del Sector Social de CGT Catalunya ens reunim amb la direcció de DGAIA (directora, subdirector i responsable d'economia).

A continuació recollim el que en allà es va tractar:

En relació a la "unificació de mòduls" (diners que es dediquen a l'atenció de cada infant) varen reconèixer que, en termes globals, havia suposat una reducció d'aquests mòduls, és a dir, una "unificació" a la baixa. És quelcom que es contextualitza en un marc de retallades generalitzades en tots els àmbits, però en aquest cas es tracta d'uns recursos dedicats a cobrir les necessitats bàsiques quotidianes d'aquests menors, pel que qualsevol reducció del pressupost incideix sobre aspectes essencials de la seva vida i de les seves oportunitats de futur: salut (física i psicològica), formació, alimentació, estabilitat i seguretat personal, etc...

La "unificació" afecta només als centres concertats, no als de gestió delegada (aquells que tenen titularitat pública però la seva gestió es subcontracta a una empresa externa a través d'un concurs públic), essent en aquest cas el problema, els barems fixats per aquests concursos públics, ja que no ens semblen els més adequats si l'objectiu és protegir "l'interès superior del/la menor".

Des de DGAIA se'ns va assenyalar que en aquest aspecte hi havia hagut una millora, ja que la proporció de puntuació a tenir en compte entre aspectes econòmics i educatius ha passat d'un 65%/35% a un 60%/40%. Tanmateix, ens segueix semblant insuficient, ja que es continua afavorint a les ofertes més baixes per sobre d'aquelles que aposten per la qualitat en l'atenció d'aquests menors. D'aquesta manera hi ha el perill de sotmetre aquest interès a criteris essencialment d'estalvi/benefici econòmic.

En la mateixa línia es va pronunciar el Síndic de Greuges en la seva resolució R-00179/2014 de 28/11/14 on denunciava que aquest sistema d'adjudicació "no garanteix que s'adjudiqui el contracte a l'entitat que presenti el projecte amb una millor valoració tècnica i, per tant, de més qualitat". Sobre això, se'ns va comentar que les empreses del sector tenen l'obligació de reinvertir els beneficis que obtinguin en el propi servei que donen, ja que aquests diners se'ls dona amb una finalitat concreta i només poden gastar-lo en això. Per les dades que tenim això no sempre és així i no s'ha pres cap mesura al respecte, pel que ens sembla necessari millorar el control de la DGAIA en aquest aspecte.

Els següents temes que tractem afecten tant a concertats com als de gestió delegada.

Pel que fa a les reduccions de plantilla traslladem la nostra preocupació per com estaven afectant a unes plantilles de treballadors/res, ja de per sí molt ajustades. Aquestes reduccions no permeten fer front a imprevistos (baixes) ni cobrir absències previsibles i inevitables com els dies de lliure disposició, les vacances, les formacions externes, etc... Això estava suposant un incompliment sistemàtic de les ratios en quasi tots els centres i un gran esforç a la resta de plantilla, que es veu obligada a modificar els seus horaris tenint així compromesa la conciliació amb la seva vida personal. A més a més, aquest és un dels aspectes que dificulta poder arribar a una estabilitat en les plantilles, quelcom fonamental en un àmbit en el que es treballa en equip i on el vincle afectiu és una de les eines principals.

Des de la direcció de DGAIA se'ns va dir que s'estaven complint rigorosament les ratios estipulades per la Cartera de Serveis Socials de 2012: 1 educador/a cada 5 menors en els centres d'acollida i CREIS i 1 cada 6 en els CRAES.

Se'ns explica que el què s'ha fet ha estat re-avaluar les necessitats dels centres segons la previsió de presència de menors a cada moment. Així, les reduccions venen fonamentalment de la consideració de que en els moments on no estan presents físicament els menors (horari escolar fonamentalment) no és necessària la presència de tants educadors/es com quan si ho estan. Això, que sembla tenir tota la lògica del món, no té en compte que durant aquests moments els menors assisteixen al CSMIJ (psicòlegs), metges, reunions amb EAIAS, visites biològiques amb les seves famílies, ... i òbviament ho fan acompanyats d'un educador/a.

Tampoc té en compte que amb certa freqüència hi ha menors expulsats, malalts o sense un recurs educatiu assignat que han de romandre en el centre durant aquests períodes. A tot això, cal afegir que és quan es concentren les reunions dels propis educadors/es amb EAIAS, col·legis, etc...

Si a tot això sumem que fa 3 anys es va suprimir el personal de reforç que es contractava per atendre als menors de 3 anys (als que s'aplica una ratio més gran, d'1 educador/a per cada 4 menors) creiem que no existeix marge per cap reducció de plantilla i és absolutament imprescindible revertir la decisió per no empitjorar les condicions de vida d'aquests menors.

Sobre els incompliments de les ratios derivades de la falta de substitució dels professionals quan existeixen baixes, vacances, reduccions de jornada, etc...; se'ns va informar de que en els acords amb les diferents entitats el nombre de professionals contemplats es compten sempre com jornades completes.

En conseqüència, les entitats tenen l'obligació de cobrir tant les hores que un treballador/a es redueixi com l'absència d'un professional motivada per baixa, vacances, etc... No obstant això, se'ns va fer constar la impossibilitat de cobrir les absències que es produeixen de forma inesperada amb personal contractat a tal efecte, quelcom pel que (vam afegir nosaltres) ja existeix un marc legal que dona resposta en aquestes necessitats (hores incidentals en el Conveni i distribució irregular de la jornada en el E.T.)

Caldria afegir també que no ens consta ni una sola reducció (i si algun augment) del nombre de càrrecs directius en aquests centres. Menys (o cap) concreció acostuma a existir en els plecs que recullen les condicions en base a les quals es decideixen els concerts i acords de gestió en el que fa referència al nombre i característiques del personal d'administració i serveis (cuina, neteja, manteniment, etc...).

Com a paradigma de les conseqüències d'aquesta situació traslladem a la direcció de DGAIA quelcom que ja se'ls havia fet arribar des del propi Síndic, la necessitat de millorar la seguretat en el transport de menors tutelats. Tenim constància de diversos incidents en els que hi ha hagut risc pels menors i els propis professionals que els acompanyaven.

En tots aquests incidents hi ha un element comú: la presència d'un sol professional en el vehicle fent alhora de

conductor i acompanyant, fet que impossibilita qualsevol intervenció en una situació d'emergència. Estem parlant de baralles, llançament d'objectes, intents de saltar del vehicle en marxa... situacions en les que només es pot garantir la seguretat de les persones que van en el vehicle si existeix una persona que condueixi i una altra que acompanyi. No demanem que es compleixi aquesta mesura en tot desplaçament amb independència de quants menors hi vagin, però sí que s'estableixin uns protocols de seguretat que vagin més enllà de la ratio d'1 educador/a per cada 6 menors (4 en CREIX i C. d'Accollida).

Les situacions d'aquests menors (malalties mentals, situacions de tensió emocional, vivències traumàtiques, etc...) fan que no els siguin aplicables els criteris utilitzats per al transport escolar o el familiar. Sobre aquest tema, durant la reunió amb la direcció de DGAIA se'ns va reconèixer tant la necessitat de millorar la seguretat en aquests desplaçaments, com l'existència d'aquests incidents, però no se'ns va donar una resposta concreta sobre les mesures que seria necessari prendre per solucionar-ho.

Sembla evident que és necessari una re-avaluació d'aquestes necessitats de personal que tingui en compte les necessitats reals tant del funcionament d'aquests centres com dels menors que viuen en ells. D'altra banda, trobem a faltar que existeixi un control/seguiment del compliment d'aquestes ratios per part de les diferents entitats.

Un dels punts més controvertits és el referent a la "supressió del mòdul mèdic-educatiu", uns diners dedicats a "atendre les necessitats educatives i sanitàries" dels menors. Segons l'acord "aquestes necessitats han d'estar cobertes pels serveis sanitaris i educatius oferts per les xarxes públiques".

En realitat fins ara aquests diners es venien utilitzant precisament per cobrir allò que no cobrien aquelles xarxes públiques: dentistes, ulleres, atenció psicològica especialitzada, etc... Així sembla reconèixer-ho la pròpia DGAIA en el mateix acord en parlar de la possibilitat d'utilitzar "l'expedient econòmic" (diners que es donen de forma excepcional per cobrir necessitats concretes) per aquests casos.

El que és cert és que no ens consta que s'hagi acceptat cap dels expedients que han proposat aquest any les diferents entitats. Al traslladar-les aquesta inquietud ens van respondre que el seu criteri era acceptar només els expedients que tinguin un muntant que excedeixi d'un 10% del que es paga mensualment per un menor. Així, en un centre de 30 places on es paguen 3484,20Euros mensuals per nen/a, només es pagarien aquells expedients que superessin els 348,42Euros. Segons algunes entitats s'han presentat expedients que superaven aquest 10% i també han estat rebutjats.

En qualsevol cas, no sembla lògic esperar a que un menor tingui malament la boca fins que arreglar-li superi aquestes xifres (i en el cas d'ulleres difícilment s'arribarà). Segons la DGAIA la raó per suprimir aquest mòdul és que aquests diners ja venien inclosos en el que es pagava per nen i mes (ho venien "pagant dues vegades" segons afirmen) i algunes entitats utilitzaven aquests diners per cobrir altres despeses. Novament sembla que un control adequat de la despesa podria ser la solució, no la supressió o retallada del mateix. No sembla tampoc tenir-se en compte la realitat social i familiar en la que han viscut els menors abans de l'ingrés en els centres que fa que, per exemple, arribin amb una dentadura molt feta malbé. Creiem que valdria la pena que des de la DGAIA s'assumís la necessitat de pagar almenys aquella primera "despesa de mínims" en quant a salut dental (i ocular i d'altres) en el moment de l'ingrés dels menors.

Per acabar, aprofitem l'ocasió per traslladar a la direcció de DGAIA la preocupació existent en el sector per les notícies aparegudes en els mitjans de comunicació sobre els "impagaments" denunciats per les entitats del Tercer Sector. Segons se'ns ha fet saber no es tractaria d'impagaments sinó de retards en els mateixos provocats per la falta de diners de la Generalitat. En aquest sentit, les informacions que algunes empreses/entitats estan fent arribar als seus treballadors/es sobre la necessitat de deixar sense pagar una part del sou per garantir la viabilitat dels serveis no tenen una base real.

Ens sembla necessari que s'aprofundeixi en la investigació d'aquestes informacions per si algunes entitats estiguessin tractant de cobrir "forats" provocats per una mala gestió amb els diners destinats a sous dels seus treballadors/es i a l'atenció i cura dels menors.

En resum:

- Creiem que el fet de que l'acord inclogui només a la patronal majoritària (Fedaiia) i no a la resta del sector (col·legis professionals, col·lectius de treballadors/es, sindicats...) no ha permès aportar informació suficient per posar en marxa unes mesures d'aquest format. És important fer una avaluació del sector molt acurada per millorar aquesta eficiència que es busca.

- ▶ Considerem també necessària una millora substancial en els mecanismes de control de la correcta utilització dels pressupostos assignats a les entitats com de l'adequada cobertura de les necessitats (a tots els nivells) dels menors tutelats/des. Aquest control hauria d'extendre's al compliment de totes les obligacions de les entitats respecte a la seva plantilla: compliment de les ratios, cobertura de la plantilla front incidències previsible (vacances, dies de lliure disposició, cursos de formació, etc...) i baixes de més de tres dies, contractació amb la titulació requerida, i per últim, realització de funcions d'acord a la plaça que s'ocupa (i que es pagada per DGAIA en funció aquesta categoria laboral).
- ▶ Per això, seria necessari fixar uns barems en la valoració de les propostes de les diferents empreses que optin als concursos on l'oferta econòmica (estalvi) no sigui per si sola més important que tots els altres criteris junts.

Fonts:

http://www.cgtcatalunya.cat/spip.php?article8761#.VJF4cvnhk_s (Síndic Transp).

<http://www.lavanguardia.com/vida/20141016/54417976075/cataluna-destina-el-0-9-del-pib-a-infancia-cuando-en-europa-dedican-el-2-2.html> (0,9% PIB).

http://www.ara.cat/societat/Taula-Tercer-Sector-limpagament-Benestar_0_1217278497.html

<http://www.lavanguardia.com/vida/20141008/54416858434/generalitat-prolonga-diciembre-impagos-entidades-sociales.html>

Més informació:

- ▶ [WEB SECTOR SOCIAL CGT CATALUNYA](#)
- ▶ [TWITTER SECTOR SOCIAL CGT CATALUNYA](#)
- ▶ [FACEBOOK SECTOR SOCIAL CGT CATALUNYA](#)
- ▶ [WEB CGT ENSENYAMENT](#)